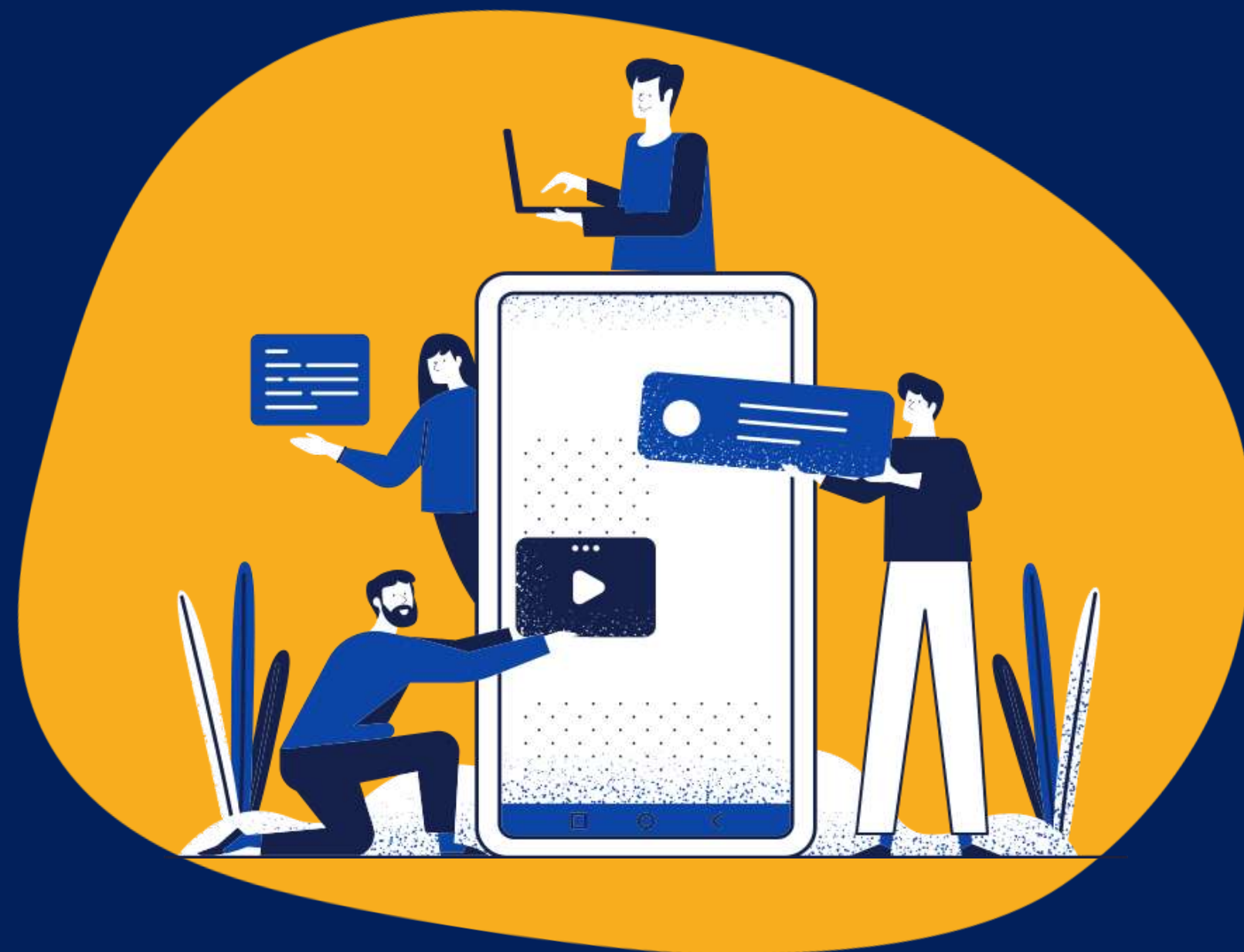

БІБЛІОТЕКА
СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Цифрова безпека

Практичні поради

Твір «Цифрова безпека» створений [Голишевська Світлана, Маринич Тетяна](#), ліцензовано на умовах Creative Commons 4.0

ЗМІСТ

<u>Захист персональних даних</u>	3
<u>Як створити надійний пароль</u>	4
<u>Як захистити пароль</u>	5
<u>Менеджери паролів</u>	6
<u>Де керувати паролями</u>	7-8
<u>Програмне забезпечення KeePass</u>	9
<u>Види двохетапної перевірки</u>	10
<u>Як налаштувати перевірку, на прикладі Google</u>	11
<u>Загрози незахищених мереж WI-Fi та Bluetooth</u>	12
<u>VPN-сервіси: переваги та загрози</u>	13
<u>Правила безпеки e-mail</u>	14
<u>Фішинг</u>	15
<u>Як розпізнати фішинг</u>	16-17
<u>Як уникнути фішингу</u>	18
<u>Безпека мобільних пристроїв</u>	19
<u>Захист фінансового номеру</u>	20
<u>Чистий смартфон — твоя безпека</u>	21

ЗАХИСТ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ

Створюй складні паролі

Дотримуйся приватності

Налаштуй двофакторну аутентифікацію

Відмовся від геолокації

Захищай свої пристрої

ЯК СТВОРИТИ НАДІЙНИЙ ПАРОЛЬ

- складай пароль мінімум з 8–14 символів
- застосовуй прописні та строчні букви
- додавай цифри та символи
- застосовуй різні букви та цифри
- використовуй паролі фразу

Ненадійні паролі зазвичай стають причиною хакерських атак.

ЯК ЗАХИСТИТИ ПАРОЛЬ

- не використовуй особисті дані для пароля
- раз на квартал змінюй паролі
- використовуй менеджери паролів
- застосовуй двоетапну перевірку
- не забувай виходити зі своїх акаунтів
- не залишай паролі в пам'яті браузера

МЕНЕДЖЕРИ ПАРОЛІВ

програмне забезпечення з розширеним функціоналом, що полегшує доступ до паролів, ліцензійних ключів, Wi-Fi для доступу до вебсайтів та додатків.

Менеджери паролів дозволяють створювати зашифровані архіви, щоб надійно зберігати файли та завантажувати їх у хмарне сховище.

ДЕ КЕРУВАТИ ПАРОЛЯМИ

у налаштуваннях *веббраузерів*, якщо використовуєш особистий пристрій, наприклад:

Google Chrome

Safari

Internet Explorer

Mozilla Firefox

Вбудовані менеджери паролів у браузерах не настільки потужні та корисні, як сторонні менеджери паролів.

ДЕ КЕРУВАТИ ПАРОЛЯМИ

у сторонніх менеджерах паролів, які генерують надійні паролі, запам'ятовують їх, і дозволяють вХОДИТИ до вебсайтів, наприклад:

LastPass

KeePass

1Password

На думку фахівців, *використання сторонніх менеджерів паролів є найбільш безпечним.*

ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ KEEPASS

безкоштовне програмне забезпечення з відкритим кодом, має основні можливості менеджерів паролів для персонального використання.

Як легко користуватися KeePass

ВИДИ ДВОХЕТАПНОЇ ПЕРЕВІРКИ

- *резервний метод* входу до акаунта за допомогою SMS або виклику на телефон
- через програмні застосунки аутентифікатори *Google Authenticator, Authy (iOS, Android), Microsoft Authenticator*
- *апаратний ключ безпеки*

ЯК НАЛАШТУВАТИ ДВОХЕТАПНУ ПЕРЕВІРКУ, НА ПРИКЛАДІ GOOGLE?

- перейди у свій *обліковий запис Google*
- натисни *Управління акаунтом Google*
- на лівій панелі навігації натисни *Безпека*
- у блоці *Вхід в акаунт Google* натисни *Двохетапна аутентифікація* ✓ та *Почати*
- виконай подальші вказівки на екрані

ЗАГРОЗИ НЕЗАХИЩЕНИХ МЕРЕЖ WI-FI ТА BLUETOOTH

- не підключайся автоматично до мереж Wi-Fi
- використовуй лише захищені паролем мережі
- вимикай Wi-Fi, Bluetooth, коли їх не використовуєш
- відкривай сайти лише з шифруванням HTTPS
- використовуй перевірені VPN-з'єднання

VPN-СЕРВІСИ: ПЕРЕВАГИ ТА ЗАГРОЗИ

- ✓ анонімність IP-адреси в мережі
- ✓ маскування місцезнаходження
- ✓ відсутність географічних обмежень в доступі
- ✓ захищене з'єднання з віддаленою мережею
- ✓ VPN-сервіси збирають дані про користувачів
- ✓ є ризик передачі даних до мереж загального користування
- ✓ небезпека несанкціонованого використання мікрофону та камери пристроїв

ПРАВИЛА БЕЗПЕКИ E-MAIL

- не зазначай свою адресу на сумнівних сайтах
- не розпаковуй вкладені в листи підозрілі архіви
- видаляй листи від підозрілих адресатів
- не відповідай на спам листи, налаштуй фільтр
- використовуй безпечне шифрування HTTPS
- не користуйся чужими пристроями для входу на електронну пошту

ФІШИНГ

електронні листи від шахраїв, метою яких є отримання доступу до особистої та конфіденційної інформації.

Сьогодні фішинг маскується під офіційні сервіси підтримки, листи відписки від розсилок, сайти або оголошення.

ЯК РОЗПІЗНАТИ ФІШИНГ

підозрілі посилання

<https://bit.ly/security-check-gmail>

помилки в тексті

Заради вашої безпеки та приватності, вам треба

---

*неперсональні
звернення*

Шановний користувач!

ЯК РОЗПІЗНАТИ ФІШИНГ

*заклик до
термінової дії*

*фейкова назва
відправника*

*фейкова назва
відправника*

У вас лише 24 години, інакше
акаунт буде видалено назавжди!

ТЕРМІНОВО актуалізувати
персональні дані...

<https://bit.ly/3dfqXJY>

ЯК УНИКНУТИ ФІШИНГУ

- перевіряй підозрілі URL-адреси та посилань
- будь уважним надаючи особисті дані
- остерігайся шахрайських листів
- перевіряй файли, перш ніж завантажувати
- остерігайся осіб, що видають себе за інших
- повідомляй про фішинг організації, від імені якої написали шахраї

<http://surl.li/ckpv>

БЕЗПЕКА МОБІЛЬНИХ ПРИСТРОЇВ

- використовуй біометрію
- не залишай смартфон без нагляду
- не переходь за посиланнями з SMS
- завантажуй застосунки з офіційних маркетів додатків
- уважно читай користувацькі угоди застосунків
- регулярно оновлюй програмне забезпечення

ЗАХИСТ ФІНАНСОВОГО НОМЕРА

- зареєструй SIM-картку у мобільного оператора, тоді сторонні не зможуть перевипустити твій номер телефону
- встанови власний ПІН-код на SIM-картку
- у разі втрати смартфона заблокуй SIM-картку

ЧИСТИЙ СМАРТФОН — ТВОЯ БЕЗПЕКА

вимкни мобільний пристрій

протри поверхню:

- сухою тканиною з мікрОВОЛОКНА
- тканиною змоченою у мильному розчині
- серветками для дезінфекції

не вмикай телефон поки повністю не висохне

ЦИФРОВА БЕЗПЕКА

У ТВОЇХ

РУКАХ

